

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821010579
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3821010579.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Ondreja Samaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 12. apríla 2022 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza v trestnej veci obžalovanej

M. V.,

nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bytom W., N. XXX/XX, na verejnom zasadnutí prítomnej,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/97/2021 zo dňa 10.01.2022 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušuje sa v napadnutom rozsudku celý výrok o uloženom treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaná M. V. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa odsudzuje podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. j), l), n) a 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 6 (šesť) mesiacov.

Podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 50 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá s určením skúšobnej doby 1 (jeden) rok.

Výroky o náhrade škody v rozsudku súdu prvého stupňa zostávajú týmto zrušením nedotknuté.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bola obžalovaná M. V. uznaná vinnou z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., pretože dňa 05.06.2021 v katastri obce Koš, okres Prievidza, v čase o 10:50 h viedla svoje osobné motorové vozidlo značky KIA STONIC, TEČ: T HC po ceste III/1773 v smere od obce I. nad W. na obec V., pričom na rovnom úseku cesty na 1,33 km nesprávnym spôsobom predchádzala cyklistu C. M., ktorý viedol cestný bicykel značky MERIDA v tom istom smere, čo malo za následok, že došlo k zachyteniu cyklistu pravým spätným zrkadlom vyššie uvedeného motorového vozidla, s následným pádom cyklistu na vozovku, v dôsledku čoho C. M. utrpel zranenia, a to zlomeninu I - VII. rebra vľavo s úrazovým krvácaním do hrudníkovej dutiny vľavo, zlomeninu ľavej kľúčnej kosti s posunom, zlomeninu ľavej lopatky, pomliaždenie hlavy, oderky predlaktia a ramena ľavej hornej končatiny a oderky stehna ľavej dolnej končatiny, čím u poškodeného došlo k sťaženiu obvyklého spôsobu života v trvaní 118 dní, pričom v prípade zranenia - zlomenina siedmich rebier vľavo s krvácaním do ľavej hrudnej dutiny ide o život bezprostredne ohrozujúce zranenie dôležitého orgánu.

Bola za to odsúdená podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. j), l) a 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 12 mesiacov, výkon ktorého jej bol podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 50 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 36 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. jej bola uložená povinnosť uhradiť poškodenej Sociálnej poisťovni škodu vo výške 2.364,20 Eur. Napokon podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bol poškodený C. M. so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prokurátor odvolanie v neprospech obžalovanej čo do neuloženia trestu zákazu činnosti, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení. V jeho písomných dôvodoch uviedol, že neuloženie aj tohto trestu najmä vzhľadom na závažné následky na zdraví poškodeného (ktorý bol zároveň v bezprostrednom ohrození života) je neprímerane mierne a z hľadiska generálnej prevencie vysielajúce negatívny signál. Má za to, že uloženie aj trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu by v žiadnom prípade zásadným spôsobom negatívne neovplyvnilo na rodinu a blízke osoby obžalovanej, nakoľko jej nehrozí strata zamestnania (je totiž starobnou dôchodkyňou), strata bývania či bezprostredné ohrozenie života a zdravia, keď starostlivosť o svoju matku v podobe vozenia k lekárom môže obžalovaná zabezpečovať prostredníctvom svojich synov, prípadne za využitia dopravnej zdravotnej služby a v krajnom prípade aj taxi službou. Preto uloženie aj tohto trestu v zásade nepredstavuje porušenie ustanovenia § 34 ods. 3 Tr. zák., nakoľko by došlo len k zníženiu komfortu života obžalovanej a jej blízkych osôb. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o treste a aby sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanej popri podmienčnom treste odňatia slobody tak, ako bol tento uložený súdom prvého stupňa, uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadrila aj obžalovaná. Uviedla, že využívanie osobného motorového vozidla potrebuje na dennej báze najmä s prihliadnutím na svoju 92-ročnú matku, ktorú podľa potreby vozí k všeobecnému lekárovi, resp. k špecialistom, ktorých pravidelne vzhľadom na jej zdravotný stav navštevuje. V nemalej miere pomáha aj svojim dvom deťom tým, že keďže sú obaja zamestnaní a pracovne vyťažení, vozí svoje vnúčence (má ich až šesť) na rôzne krúžky a hudobnú výchovu. Tiež chodí denne kupovať osobným motorovým vozidlom jedlo pre seba, svojho chorého manžela i svoju matku do vývarovne v Novákoch. Priložila aj potvrdenie ošetrojúceho lekára svojej matky, že táto bez jej pomoci, teda aj v jej odvoze do ambulancie lekára, nie je schopná sa tam dostať. Ďalej dodala, že už 2 roky sužuje nielen náš štát, ale i celý svet ochorením COVID-19, pre ktoré nie je možné chodiť taxíkom pravidelne. Jej matka zároveň trpí stareckou demenciou a je naviazaná len na ňu. Navrhla, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok, ktorý považuje za zákonný.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní:

- prítomný prokurátor krajskej prokuratúry sa pridržiaval písomných dôvodov odvolania podriadeného prokurátora a konečného návrhu v nich uvedeného, ktorý „modifikoval“ v tom smere, aby bol obžalovanej uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v rozmedzí 24 až 36 mesiacov,
- obžalovaná navrhla odvolanie prokurátora zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora síce nie je dôvodné, avšak v záujme uloženia primeraného trestu je potrebné z podnetu odvolania prokurátora, hoc podaného v neprospech obžalovanej, rozhodnúť v prospech obžalovanej.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovanej o tom, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

K napadnutému výroku o treste v tom, že obžalovanej nebol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, uvádza odvolací súd nasledovné. Predovšetkým je potrebné uviesť, že pri trestnej činnosti v doprave má uloženie takéhoto druhu trestu významný účel z pohľadu individuálnej prevencie (pozri nižšie), ako aj z pohľadu všeobecnej prevencie. Súčasne v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu však platí, že záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchatel'ov nemôže prevyšovať nad záujem individualizácie trestu a skutočnými nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy. Napokon uloženie trestu zákazu činnosti v prípade prejednávaneho skutku je len fakultatívne (pozri § 61 ods. 3, ods. 5, ods. 6 Tr. zák.), resp. žiadne ustanovenie Trestného zákona neurčuje súdom automaticky povinnosť ukladať páchatel'ovi aj (len) takýto druh trestu.

V tejto súvislosti odvolací súd dospel k záveru, že postoj obžalovanej k zavineniu dopravnej nehody, samotná osoba obžalovanej a napokon aj miera vplyvu na jej rodinu a blízke osoby významne svedčia v prospech obžalovanej v tom smere, že na jej prevýchovu nie je naozaj nevyhnutne potrebné pôsobiť dvoma trestami, teda aj trestom zákazu činnosti.

Obžalovaná zavinila dopravnú nehodu tým, že nesprávnym spôsobom predchádzala cyklistu a zachytila ho spätným zrkadlom svojho motorového vozidla, následkom čoho došlo k pádu poškodeného cyklistu na vozovku a k spôsobeniu zranení popísaných v skutkovej vete napadnutého rozsudku (vo výroku o vine). Súčasne v súvislosti s okolnosťami vzniku tejto dopravnej nehody je potrebné uviesť, že z výpovede obžalovanej vyplýva, že príčinou tejto nehody bolo jej nesprávne vyhodnotenie smeru jej jazdy so smerom jazdy poškodeného, ktorý nevyhodnotila ako kolízny, teda že ho svojou jazdou neohrozí.

Spôsobený následok na zdraví poškodeného ide aj na vrub toho, že telo cyklistov nie je tak chránené, ako napr. osôb vezúcich sa v osobnom motorovom vozidle. Pri cyklistoch aj pri malých, resp. nepatrných nárazoch dochádza k nekontrolovanému pádu z bicykla na zem, kde spravidla dochádza k zlomeninám kostí, ako tomu bolo ostatne v prejednanom prípade. Zranenia poškodeného pritom podľa znalca síce boli vážne a život ohrozujúce, ale okolnosti vzniku dopravnej nehody nie sú takéto charakteru, že by bolo možné vysloviť záver o tom, že u obžalovanej išlo o prejav hrubej vodičskej nedisciplinovanosti a že zároveň existuje dôvodná pochybnosť o jej schopnosti či spôsobilosti viesť motorové vozidlá.

Evidenčná karta obžalovanej ako vodiča neobsahuje záznam o spáchaní akéhokoľvek priestupku na úseku dopravy, pričom vodičské oprávnenie vlastní už od 04.10.2010. Taktiež sa dá vysloviť, že prejednaný prípad je vôbec prvý jej prehrešok voči zákonom vôbec, pričom osobné motorové vozidlo obžalovaná vedie pravidelne aj po spáchaní skutku, pretože jej nebol po dopravnej nehode zadržaný vodičský preukaz, pričom nebolo preukázané, že by sa dopustila v tejto dobe akéhokoľvek priestupku na úseku dopravy. Preto hodnotenie osoby obžalovanej je na úrovni absolútnej bezúhonnosti.

Napokon sa odvolací súd stotožnil aj s veľmi citlivým posúdením súdu prvého stupňa, že uloženie trestu zákazu činnosti by malo konkrétny vplyv na spôsob života obžalovanej a jej rodiny, resp. blízkych osôb (starostlivosť o chorého manžela a chorú matku vysokého veku, pomoc deťom s vnútcami). Pritom platí, že ak to nie je z iných dôvodov nevyhnutne potrebné, súd má uložiť páchatel'ovi trestného činu taký trest, ktorý bude mať čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby (§ 34 ods. 3 Tr. zák.).

Tiež je možné z pohľadu výroku o treste zohľadniť to, že obžalovaná spáchala trestný čin v doprave, ktorý možno považovať u tohto druhu trestnej činnosti za menej závažný (ide o nedbanlivostný prečin so základnou sadzbou odňatia slobody od 6 mesiacov do 2 rokov). Navyiac jej konanie nebolo vyhodnotené (aj) ako porušenie dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona.

Za týchto okolností prípadu potom možno uzavrieť, že v konaní obžalovanej išlo o jeho ojedinelé zlyhanie ako vodiča. Obžalovaná pritom zásadne nezľahčovala mieru svojho zavinenia, počas celého trestného stíhania svoju vinu doznávala a na súde prvého stupňa urobila aj vyhlásenie o svojej vine.

Preto odvolací súd dospel k záveru, že na prevýchovu obžalovanej nie je potrebné osobitne pôsobiť aj trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá.

Avšak odvolací súd vzhľadom ku všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam významne svedčiacim v prospech obžalovanej nemohol „rezignovať“ na jej spravodlivé potrestanie.

V tejto súvislosti senát odvolacieho súdu navyiac pripomína svoju ustálenú súdnu prax, podľa ktorej sa na vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, vždy prihliadne pri rozhodovaní o treste. Prichádzajú do úvahy tri alternatívne spôsoby rozhodnutia. Na takéto vyhlásenie sa prihliadne ako na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. (napomáhanie pri objasňovaní svojej trestnej činnosti) alebo je to dôvod na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Napokon takéto vyhlásenie spolu s ďalšími okolnosťami prípadu či pomermi páchatela môže odôvodňovať aj mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Takýto postup je napokon v súlade so Stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 55/2016 zo dňa 27.06.2017.

Súd prvého stupňa však prijaté vyhlásenie obžalovanej o vine pri rozhodovaní o treste (vo výroku o treste) nezohľadnil žiadnym z takýchto spôsobov. Podľa názoru odvolacieho súdu, najmä so zohľadnením následku spáchaného trestného činu (závažnejších následkov na zdraví poškodeného), mal súd prvého stupňa vyhlásenie obžalovanej zohľadniť priznaním aj ďalšej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák.

Z pohľadu odvolania prokurátora v neprospech obžalovanej proti výroku o treste je potom potrebné uviesť, že za situácie, kedy v prospech obžalovanej možno popri už vyššie uvedených skutočnostiach zohľadniť aj túto ďalšiu poľahčujúcu okolnosť, je súdom prvého stupňa uložený podmienený trest odňatia slobody už neprimerane prísny.

Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom výroku o uloženom treste a následne sám rozhodol pri splnení zákonných podmienok uvedených v ustanovení § 322 ods. 3 Tr. por. týmto rozsudkom o uložení „miernejšieho“ podmieneného trestu odňatia slobody, ktorý bude postačovať u obžalovanej na ochranu spoločnosti. V rámci takéhoto rozhodnutia odvolacieho súdu zostali výroky o náhrade škody v rozsudku súdu prvého stupňa nedotknuté.

Pri ešte výraznejšej prevahe poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi (3:0) bolo síce možné obžalovanej uložiť trest odňatia slobody v upravenej trestnej sadzbe od 6 mesiacov do 18 mesiacov (§ 38 ods. 3 Tr. zák.), z ktorej vychádzal pri rozhodovaní o treste aj súd prvého stupňa, avšak podľa názoru odvolacieho súdu akákoľvek iná výmera trestu odňatia slobody, než na samej spodnej hranici upravenej trestnej sadzby, by bola už neprimerane prísny potrestaním obžalovanej.

Odvolací súd preto obžalovanej uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého jej podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok, teda tiež na samej spodnej hranici zákonného rozpätia (§ 50 ods. 1 Tr. zák.). Takto uložený trest už považoval odvolací súd za primeraný, zákonný, spravodlivý a navyiac schopný splniť svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., rešpektujúc dostatočne aj zásadu, aby mal čo najmenší vplyv na rodinu a blízke osoby obžalovanej.

V tejto súvislosti senát odvolacieho súdu obžalovanej pripomína, že v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody bude osobitne vyhodnocovaná aj jej ďalšia vodičská disciplinovanosť. Vzhľadom na trestnú činnosť obžalovanej v doprave môže aj spáchanie priestupkov v doprave viesť k premene uloženého podmieneného trestu odňatia slobody na trest nepodmienený, čím bude zabezpečená jej individuálna prevýchova aj vo vzťahu k vodičskej disciplinovanosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.